

Activiteitenplan kleine marters

**Almere Ecozone Noorderplassen
Gemeente Almere**

12 juli 2024 - Public

Contactpersoon

[REDACTED]
Adviseur ecologie

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 63
9400 AB Assen
Nederland

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Leeswijzer	5
2	Projectgebied en voornemen	6
2.1	Huidige situatie	6
2.2	Voornemen	9
3	Habitatgeschiktheidsbeoordeling	10
3.1	Methode	10
3.2	Brononderzoek	10
3.3	Vaste rust- en verblijfplaatsen	10
3.4	Functionele leefomgeving	11
3.4.1	Foerageergebied	11
3.4.2	Verbindingen	12
3.5	Conclusie	13
4	Effectbeoordeling en toetsing	14
4.1	Effectbeoordeling	14
4.2	Toetsing	14
4.3	Conclusie	15
5	Mitigatieplan	16
5.1	Inleiding	16
5.2	Uitgangspunten ecologie	16
5.3	Mitigerende maatregelen	16
5.3.1	Algemene zorgplicht	16
5.3.2	Specifieke zorgplicht	17
5.3.3	Mitigerende maatregelen en compenserende maatregelen	18
5.3.3.1	Ontmoediging	18
5.3.3.2	Compensatie	18

5.3.4	Overzicht kwetsbare periodes	20
6	Vergunning flora- en fauna-activiteit	21
6.1	Vergunningsaanvraag	21
6.2	Garanderen van gunstige staat van instandhouding	21
6.2.1	Bunzing	21
6.2.1.1	Landelijke staat van instandhouding	21
6.2.1.2	Lokale staat van instandhouding	22
6.2.2	Hermelijn	22
6.2.2.1	Lokale staat van instandhouding	23
6.2.3	Wezel	23
6.2.3.1	Landelijke staat van instandhouding	23
6.2.3.2	Lokale staat van instandhouding	24
6.3	Onderbouwing wettelijke belangen	24
6.4	Gebrek aan alternatieven	25
6.4.1	Alternatieve locatie	25
6.4.2	Alternatieve planning	25
6.4.3	Alternatieve werkwijze	25
	Bijlagen	
	Bijlage A Literatuurlijst	27
	Bijlage B Ontwerptekeningen werkzaamheden	28
	Colofon	29

1 Inleiding

De gemeente Almere heeft het voornemen om het gebied Noorderplassen West in de stad Almere opnieuw in te richten. Hiervoor wordt een watergang en fietspad doorgetrokken. De wijk Almere Poort en Duin heeft een te geringe afvoercapaciteit waardoor een nieuwe watergang aangelegd moet worden om wateroverlast te voorkomen. Daarnaast zijn plannen om de huidige bouwweg om te vormen naar een volwaardig fietspad en het fietspad door te trekken naar de dijk toe. Dit vergroot de leefbaarheid en veiligheid van de mobiliteit van Almere.

Uit de quickscan blijkt dat kleine marterachtigen, ringslang, rugstreepdier, algemene broedvogels en vleermuizen in het projectgebied kunnen voorkomen (Arcadis, 2023). Voor al deze soorten worden mitigerende maatregelen genomen om overtreding van de Omgevingswet te voorkomen. Voor marterachtigen is het, naast het nemen van mitigerende maatregelen, benodigd om een habitatgeschiktheidsbeoordeling op te stellen en een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aan te vragen bij het bevoegd gezag (provincie Flevoland). De gemeente Almere heeft Arcadis gevraagd om de habitatgeschiktheidsbeoordeling uit te voeren en de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit op te stellen.

1.1 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is het projectgebied en het voornemen beschreven. In hoofdstuk 3 staat de habitatgeschiktheidsbeoordeling voor kleine marterachtigen en in hoofdstuk 4 is de effectbeoordeling en toetsing behandeld. Hoofdstuk 5 beschrijft de mitigerende maatregelen en benodigde compensatie. Als laatste is in hoofdstuk 6 de vergunningsaanvraag en onderbouwing weergegeven. In bijlage A is de literatuurlijst opgenomen en in bijlage B de ontwerptekeningen van het voornemen.

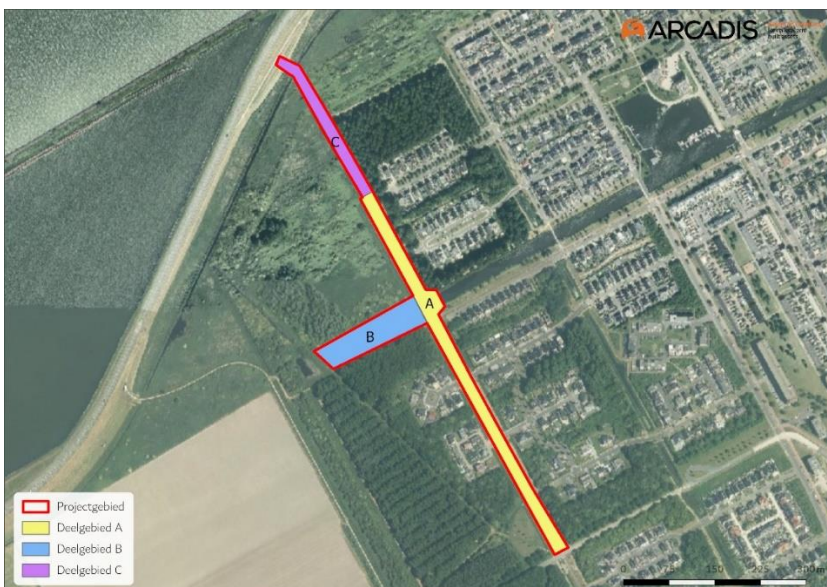
2 Projectgebied en voornemen

2.1 Huidige situatie

Het projectgebied is gelegen in de woonwijk Noorderplassen West in de stad Almere, provincie Flevoland (Figuur 1). Het projectgebied is opgedeeld in verschillende deelgebieden, namelijk deelgebied A (fietspad), deelgebied B (braakliggend terrein) en deelgebied C (struweel/rietland) (Figuur 2). Figuur 3 geeft een toponiemenkaart weer.

Figuur 1. Ligging van het projectgebied.

Figuur 2. Indeling van de verschillende deelgebieden in het projectgebied.

Figuur 3. Toponiemenkaart.

Deelgebied A

Deelgebied A bevat het fietspad tot aan de smalle slootjes aan beide zijdes van het fietspad (Figuur 4). Om het fietspad heen bevindt zich voedselrijk grasland met jonge vrijstaande zomerlindes (circa Ø10cm). Daarnaast bevindt zich een brede watergang in het projectgebied die een aantal meters breed is. De oever van de watergang bestaat uit ongeveer twee meter hoog riet en aan een zijde bevat de oever betonblokkenmatten. De watergang lijkt vrij diep en bevat op het moment van het veldbezoek geen waterplanten. Om de watergang heen bestaat de vegetatie uit grasvelden met hier en daar paardenbloem, klaver, smalle weegbree, klein veldkers en madeliefje. Ook staan er vrijstaande bomen zoals zwarte els, gewone esdoorn en treurwilg. Direct grenzend aan het projectgebied bevinden zich smalle slootjes die ongeveer 0,5 meter tot 1 meter breed en ongeveer 40 cm diep zijn. De slootjes bevatten riet, algen, bladeren en oeverplanten als veldzuring, kleine veldkers, paardenbloem en brandnetel. Een aantal slootjes waren ook droog. Naast de slootjes staan op een aantal plaatsen woningen en bosschages. De bosschages bestaan uit verschillende boomsoorten als eik, hazelaar, beuk, zwarte els, acacia, populier, haagbeuk, wilg, zoete kers en meidoorn.

Deelgebied B

Ten tijde van het veldbezoek van de quickscan in april 2023 was deelgebied B recentelijk gekapt (Figuur 5). Het terrein was een kaal, braakliggend terrein op kleigrond met hier en daar opkomende brandnetels. De vegetatie is in de tussentijd gegroeid en bestaat nu uit verschillende kruiden, grassen, riet, struiken (o.a. gewone vlier, braam) en jong opschot van bomen. In de omgeving van deelgebied B liggen bosschages, rietland en een plasje. De bosschages bestaan uit verschillende boomsoorten met onder andere wilg, berk, hazelaar en zwarte els. Het bos is beschermd met omgevallen bomen, takken op de grond, mos, struiken en planten als gewone vlier, kleefkruid, brandnetels en bramenstruiken. Naast de bosschage bevindt zich rietland, bramenstruiken, brandnetels en struiken van rode kornoelje. Het plasje is omringd door riet, struweel met meidoorn en bramenstruiken. Het plasje is een paar meter breed, ondiep aan de randen (circa 10-20 cm) en er bevinden zich geen tot weinig waterplanten in het water.

Deelgebied C

Deelgebied C bevat een onverhard looppad met direct grenzend eraan moerasgebied met watergangen (Figuur 6). Om het looppad heen bevindt zich nat rietland, bramenstruiken en rozenbottel. Het looppad komt uit bij de dijk waar voedselrijk grasland voorkomt. Het projectgebied betreft hier een 3,5 meter brede strook.

Figuur 4. Impressie van het projectgebied in april 2023, deelgebied A.

Figuur 5. Impressie van het projectgebied, deelgebied B. De bovenste twee foto's zijn van april 2023 en de onderste twee zijn van mei 2024.

Figuur 6. Impressie van het projectgebied, deelgebied C. De bovenste afbeeldingen zijn van april 2023 en de onderste zijn van mei 2024.

2.2 Voornemen

De gemeente Almere heeft het voornemen om het fietspad Gerrie Knetemannpad in Noorderplassen West opnieuw in te richten om de leefbaarheid van de wijk te vergroten. Daarnaast wordt een watergang doorgetrokken om regenwater van de wijk Almere Poort en Duin af te kunnen voeren en bergen in Noorderplassen. De huidige Galjoottocht heeft namelijk een te geringe afvoercapaciteit en door de aanwezige bebouwing kan de capaciteit niet vergroot worden.

Werkzaamheden

De volgende werkzaamheden zijn voorzien:

- Het doortrekken van de watergang langs Bezaan richting Pampus
 - Graven nieuwe watergang
 - Natuurvriendelijke oevers aan beide zijden en aan een zijde betonblokkenmatten in het water realiseren (0,2 hectare)
 - Bomen inplanten langs de nieuwe watergang
 - Inzaaien bijmengsel (0,3 hectare) langs de watergang
- Het ombouwen van de bestaande bouwweg tot fietspad
 - Versmallen bestaande verharding en vervangen asfalt door betonverharding
 - Verplaatsen lichtmasten één meter richting fietspad (dus geen extra verlichting t.o.v. huidige situatie, ook niet langs het nieuw verharde deel in deelgebied C)
 - Vervangen drie zomerlindes
 - Inzaaien bijmengsel (0,4 hectare) in de berm langs het gehele fietspad
- Het doortrekken van het Gerrie Knetemannpad en deze aansluiten op het fietspad op de dijk
 - Aanbrengen betonverharding van 3,5 meter breed
- Aanleggen van twee fietsbruggen

In bijlage B staan de ontwerptekeningen van het voornemen.

Planning

De verwachte planning van de uitvoering zal in het najaar van 2024 starten. De werkzaamheden zullen enkele maanden duren. De werkzaamheden zullen niet plaatsvinden in het broedseizoen.

3 Habitatgeschiktheidsbeoordeling

3.1 Methode

Volgens het kennisdocument kleine marterachtigen dient voor een habitatgeschiktheidsbeoordeling brononderzoek uitgevoerd te worden, bijvoorbeeld in de vorm van het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) (BIJ12, 2024). Voor het brononderzoek dient met een straal van 10 kilometer om het projectgebied heen beoordeeld te worden of kleine marterachtigen voor kunnen komen in (de omgeving van) het projectgebied. Daarnaast dient een veldonderzoek inzicht te geven in welke elementen voorkomen in het projectgebied die voor kleine marterachtigen van belang zijn. Het veldonderzoek is uitgevoerd tijdens de quickscan en vormt input voor de laatste stap, namelijk de habitatbeoordeling. De beoordeling wordt getoetst op leefgebiedsvereisten als voedsel, verbindingen en verblijfplaatsen. In onderstaande paragrafen worden de resultaten van het bureauonderzoek en de habitatbeoordeling toegelicht.

3.2 Brononderzoek

Uit de NDFF (01-01-2024 t/m 24-05-2024) blijkt dat in een straal van 10 kilometer van het projectgebied:

- Hermelijn is waargenomen nabij de Lepelaarsplassen en Oostvaarderplassen.
- Bunzing is zowel in de wijk Noorderplassen waargenomen als in overige woonwijken in Almere, in de bossen van de Oostvaardersplassen en de bossen bij Almeerderhout en Pampushout.
- Wezel is waargenomen in Lepelaarsplassen, Oostvaardersplassen, de bossen bij Almeerderhout en het bos bij Pampushout.

3.3 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Kleine marterachtigen maken gebruik van verblijfplaatsen die droog, geïsoleerd, bedekt en bereikbaar zijn.

Marterachtigen maken gebruik van de volgende verblijfplaatsen (BIJ12, 2024):

- Bunzing: holtes zowel boven als onder de grond, zoals burchten, stapels stenen, boomholtes, holtes/kieren tussen de wortels van bomen en opgestapelde bomen/takken.
- Hermelijn: tunnels onder mossen, mosbollen, houtstapels, onder (boom)wortels, openingen in omgevallen bomen en holtes, holen van ratten en woelratten.
- Wezel: elk hol waarin een wezel past die goed geïsoleerd en droog is en dekking geeft, zoals molshopen, muizenholen, houtstapels, greppels en geïsoleerd struikgewas.

Deelgebied A

Deelgebied A bestaat uit voedselrijk grasland dat regelmatig gemaaid wordt waarin jonge lindes staan (zie voor de beschrijving van het deelgebied Hoofdstuk 2). Het deelgebied bevat geen dekking waarin kleine marters zich ongezien kunnen voortbewegen. Tijdens de quickscan zijn geen holtes in de grond waargenomen.

Deelgebied B

Deelgebied B bevat ruig begroeide vegetatie (zie voor de beschrijving van het deelgebied Hoofdstuk 2). Naast het veldbezoek in april 2023 is geen aanvullend bezoek uitgevoerd om te zoeken naar holtes in de vegetatie. Het is echter aannemelijk dat kleine marterachtigen in de vegetatie verblijfplaatsen kunnen hebben vanwege de hoge begroeiing. Het oppervlak van deelgebied B is circa 0,8 hectare.

Deelgebied C

Deelgebied C bevat het onverharde looppad en direct grenzend eraan vegetatie. Op het looppad zijn geen holtes waargenomen. In de vegetatie zouden verblijfplaatsen voor kunnen komen. Het gaat om een 3,5 meter brede strook waarbinnen 2,5 meter vegetatie groeit wat geschikt zou kunnen zijn voor verblijfplaatsen voor kleine marterachtigen. Dit houdt in dat dit deelgebied ongeveer 0,03 hectare groot is en geschikt voor verblijfplaatsen.

Omgeving

De directe omgeving van het projectgebied is ook geschikt voor kleine marterachtigen waarin vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig kunnen zijn (Figuur 7). De omgeving bestaat uit bosschages, rietland en andere ruige

vegetaties. De ongeschikte locaties op de kaart zijn de stedelijke omgeving (woningen, straten e.d.), het agrarische gebied en de dijk vanwege de het open karakter van de gebieden en intensieve beheer.

Figuur 7. Potentiële locaties van verblijfplaatsen van kleine marterachtigen.

3.4 Functionele leefomgeving

3.4.1 Foerageergebied

Kleine marterachtigen maken gebruik van verschillende foerageergebieden, namelijk (BIJ12, 2024):

- Bunzing: halfopen landschappen, open gemengd bos, zowel in droge als natte gebieden, oevers langs watergangen, zowel stedelijk als buitengebied. Als prooidier eten ze graag aquatische dieren als amfibieën
- Hermelijn: allerlei gebieden waaronder weilanden, klein cultureel landschap, duinen, langs beken en rivieren in beboste gebieden. Hermelijn geeft de voorkeur aan nat hooiland als leefgebied en vermijden liever droge gebieden. De aanwezigheid van prooidieren als konijnen en woelratten is belangrijk.
- Wezel: met name cultuurlandschap, maar ook in bossen, duinen, natuurlijke graslanden zoals uiterwaarden, weide en akkerland. Wezels foerageren op verschillende soorten muizen.

Deelgebied A bevat het fietspad en de bermen die gemaaid worden. Vanwege het maaien zal deelgebied A onvoldoende dekking bieden om voor kleine marters te kunnen foerageren. Echter, als de vegetatie wat meer gegroeid is in het voorjaar en de zomer zouden kleine marters aan de randen van deelgebied A kunnen foerageren vanuit de dekking. Deelgebied B is volledig geschikt als foerageergebied vanwege de hoge vegetatie. Hier zullen veel muizen en amfibieën aanwezig zijn. Deelgebied C is ook geschikt als foerageergebied vanwege de vegetatie die direct grenst aan het onverharde pad. Daarnaast is de directe omgeving van het projectgebied geschikt als foerageergebied vanwege de vele bosschages, struweel, oevers van watergangen en het agrarische gebied (Figuur 8).

Figuur 8. Potentiële locaties van foerageergebied van kleine marterachtigen.

3.4.2 Verbindingen

Kleine marterachtigen maken gebruik van verschillende lijnvormige elementen om zich te verplaatsen, zoals bosschages, hagen, (sloot)bermen, houtwallen, takkenrillen, greppels en oevervegetatie (BIJ12, 2024). Zowel natuurlijk als kunstmatige elementen kunnen dienen als verbinding. Het is daarbij van belang dat de elementen voldoende dekking bieden en dat er maximaal vijf meter afstand zit tussen de elementen om als verbinding te kunnen dienen.

In het projectgebied zijn in alle deelgebieden verbindende elementen aanwezig, zoals de randen van struweel en oevervegetatie van de watergang (Figuur 9). Daarnaast bevinden zich in de omgeving verbindende elementen in de vorm van randen van bosschages en struweel, oevers van watergangen, randen van tuinen en agrarische percelen en hoge vegetatie aan het Markermeer (Figuur 10). Eveneens kunnen kleine marterachtigen zich in struweel en bosschages verplaatsen. Dit bevindt zich in deelgebied B en C en de directe omgeving van het projectgebied. In Figuur 10 zijn wat voorbeeldpijltjes neergezet in welke richting kleine marters zich in de vegetatie kunnen verplaatsen.

Figuur 9. Impressie van verbindingen in het projectgebied. Van links naar rechts: deelgebied A met de watergang langs Bezaan en oevervegetatie, deelgebied B vanaf het fietspad bekeken met struweel als verbindende elementen en als laatste deelgebied C met het onverharde pad met daarlangs struweel.

Figuur 10. Potentiële locaties van verbindingzones voor kleine marterachtigen.

3.5 Conclusie

Voor kleine marterachtigen zijn mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebied en verbindende elementen aanwezig in het projectgebied. De aanwezigheid van kleine marterachtigen (zowel bunzing, hermelijn als wezel) in het projectgebied is niet uitgesloten.

4 Effectbeoordeling en toetsing

4.1 Effectbeoordeling

Vaste rust- en verblijfplaatsen

De werkzaamheden zullen mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen vernietigen in deelgebied B en C en mogelijk aanwezige dieren verwonden of doden aangezien in deze deelgebieden in vegetatie gewerkt wordt. Negatieve effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen zijn niet uitgesloten in deelgebied B en C. Deelgebied A bevat geen vaste rust- en verblijfplaatsen vanwege het ontbreken van voldoende dekking, omdat het gras in het deelgebied regulier gemaaid wordt.

Foerageergebied

De werkzaamheden zullen op deelgebied B foerageergebied van kleine marterachtigen vernietigen en mogelijk aanwezige dieren verwonden of doden. In de omgeving is echter voldoende alternatieven aanwezig in de vorm van bosschages, struweel, rietland, tuinen en agrarische percelen. Als gevolg van de werkzaamheden zijn geen negatieve effecten voorzien op foerageergebied voor kleine marterachtigen.

Verbindingen

Als gevolg van de werkzaamheden zullen verbindende elementen op deelgebied B vernietigd worden vanwege het verwijderen van de vegetatie. Ook zal de oeverrand van de watergang op deelgebied A weggehaald worden aangezien de watergang doorgetrokken wordt naar deelgebied B. Vanwege de aanleg van het fietspad zullen de verbindende elementen op deelgebied C tijdelijk onbruikbaar zijn. In de omgeving zijn voldoende alternatieven voorhanden voor kleine marterachtigen om te kunnen migreren, zie Figuur 10. Als gevolg van de werkzaamheden zijn geen negatieve effecten op verbindingen voorzien voor kleine marterachtigen.

4.2 Toetsing

In Tabel 1 is per soort op basis van de effectbeschrijving in de vorige paragraaf aangegeven welke artikelen relevant zijn voor de flora- en fauna-activiteit. De definitie van een flora- en fauna-activiteit is "activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten" en is daarom van toepassing op dit initiatief. In deze toetsing is geen rekening gehouden met eventueel mogelijke mitigerende maatregelen.

Tabel 1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten (art. 5.1, lid 2, onderdeel 9, Omgevingswet). Het verbod geldt voor Andere soorten voor de handelingen die in deze tabel zijn aangegeven en die mogelijk wel het gevolg zijn van het initiatief.

Soort	a	b	c	Als gevolg van
Bunzing	x	x		Werkzaamheden op deelgebied B en C.
Hermelijn	x	x		Werkzaamheden op deelgebied B en C.
Wezel	x	x		Werkzaamheden op deelgebied B en C.

Het is verboden om:

a: opzettelijk te doden of te vangen;

b: vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen;

c: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

4.3 Conclusie

Voor kleine marterachtigen is een omgevingsvergunning noodzakelijk op artikel 11.54 van het Bal lid b, het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen. Een omgevingsvergunning kan alleen worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing bestaat. Een omgevingsvergunning op lid a, het opzettelijk doden van dieren, kan worden vermeden door het nemen van mitigerende maatregelen.

5 Mitigatieplan

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de mitigerende maatregelen beschreven die noodzakelijk zijn om overtreding van de verbodsbepalingen ten aanzien van de werkzaamheden zoveel als mogelijk te voorkomen. Het toepassen van deze maatregelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden is niet vrijblijvend. De Omgevingswet schrijft namelijk voor dat een vergunning voor een flora- en fauna-activiteit alleen verleend kan worden als er geen andere bevredigende oplossing is en de staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Dat betekent dat als mitigatie in redelijkheid mogelijk is, dit ook verplicht is. Verder kan een vergunning alleen verleend worden wanneer er geen gevolgen zijn voor de gunstige staat van instandhouding van de soort. Om dit zeker te stellen kan het nodig zijn een compenserende maatregel uit te voeren.

Er wordt gewerkt volgens de algemene stapsgewijze bescherming van natuurwaarden:

1. Voorkomen van aantasting door behoud en maatregelen duurzame instandhouding
2. Mitigeren van aantasting met behulp van maatregelen (wel omgevingsvergunning flora en fauna activiteit met mitigatieplan en onderbouwing nodig), met als doel 100% voorkomen van overtreding van de verbodsbepalingen in de Omgevingswet (soortbescherming). Bij afdoende mitigatie, indien het effect volledig wordt voorkomen, is geen omgevingsvergunning flora en fauna activiteit nodig.
3. Compenseren van aantasting (omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit vereist met compensatieplan en onderbouwing van gebrek aan alternatieven en motivatie van zwaarwegend maatschappelijk belang).

Gezien de omstandigheden zijn alle opties van toepassing en is het aanvragen van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit noodzakelijk.

5.2 Uitgangspunten ecologie

Vanuit ecologie gelden de volgende uitgangspunten voor dit mitigatie- en compensatieplan:

- Alle mitigerende maatregelen worden getroffen binnen het projectgebied of in de direct aangrenzende omgeving en daarmee binnen de actuele leefgebieden van de betreffende beschermde diersoorten. Hiermee is sprake van mitigatie en niet van compensatie.
- Alle werkzaamheden worden, waar mogelijk, uitgevoerd in de minst gevoelige periode van de beschermde soorten. In de paragrafen hieronder wordt deze periode benoemd, daar waar dit niet mogelijk is, zal buiten de kwetsbare periode ontmoedigd worden om effecten zoveel mogelijk te mitigeren.
- Voorafgaand aan de werkzaamheden dient op basis van dit plan en de omgevingsvergunning flora en fauna activiteit een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld. In dit protocol worden maatregelen genomen ten behoeve van de aanwezige soorten op basis van dit plan, eventueel aangevuld met specifieke voorschriften uit de omgevingsvergunning voor een flora en fauna activiteit. Het gaat daarbij om de planning, fasering, verantwoordelijke partijen, werkafspraken, maatregelen ter ontmoediging en verplaatsing en nadere uitwerking van de fysieke maatregelen. Dit ecologische werkprotocol en de omgevingsvergunning dient op de locatie aanwezig te zijn en bij alle betrokken partijen bekend. Werkzaamheden worden aantoonbaar conform dit protocol uitgevoerd;
- Alle werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd in afstemming met een ecologische deskundige op het gebied van de betreffende soort(en).

Als tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen, worden de werkzaamheden onmiddellijk stopgezet en wordt direct de desbetreffende deskundige ingeschakeld. Dieren worden verplaatst naar geschikt leefgebied zodat de werkzaamheden hervat kunnen worden.

5.3 Mitigerende maatregelen

5.3.1 Algemene zorgplicht

Bij alle werkzaamheden dient volgens de algemene zorgplicht gewerkt te worden. Deze zorgplicht betekent dat er tijdens de uitvoering voldoende zorg genomen moet worden om schade aan soorten te voorkomen en dat er niet onnodig individuen worden beschadigd of gedood wanneer dit gemakkelijk is te voorkomen. Deze zorgplicht geldt altijd en overal. In het kader van dit project houdt dit onder andere het volgende in:

- Voordat werkzaamheden aan de watergang plaatsvindt wordt een dam aangelegd in het water tot aan waar gegraven wordt zodat de aanwezige amfibieën en vissen geen hinder ondervinden van de werkzaamheden.
- Voer de werkzaamheden rustig uit en in één richting op, bijvoorbeeld richting bosschages of van watergangen af. Op deze manier zijn eventueel nog aanwezige dieren in de gelegenheid om te vluchten naar andere plekken;
- Het materieel moet zorgvuldig en deskundig worden gebruikt, zodat geen onnodige schade wordt veroorzaakt of onnodige verstering van flora en fauna optreedt.
- Geen verlichting gebruiken bij de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang en 's nachts.

5.3.2 Specifieke zorgplicht

In de Omgevingswet geldt een specifieke zorgplicht waarbij tijdens werkzaamheden rekenschap gehouden moet worden met Rodelijstsoorten. Hoe invulling te geven aan deze specifieke zorgplicht is door provincies nog niet vastgesteld. Door te kijken naar welke Rodelijstsoorten voorkomen in de NDFF in het projectgebied en de directe omgeving, te toetsen of negatieve effecten voor kunnen komen als gevolg van de werkzaamheden en eventuele mitigerende maatregelen benodigd zijn om deze effecten te voorkomen wordt aan de specifieke zorgplicht een passende invulling gegeven.

In de NDFF is gekeken naar Rodelijstsoorten in het projectgebied en de directe omgeving in de afgelopen vijf jaar (01-01-2019 t/m 31-12-2024). Hieronder is per soort aangegeven of de soort voor kan komen in het projectgebied en zo ja, wat de kwetsbare periode is en wat voor mitigerende maatregel daarvoor benodigd is. Bunzing, wezel, rugstreeppad en allerlei vogels zijn Rodelijstsoorten. Deze worden hieronder niet behandeld, omdat hiervoor al rekenschap gehouden wordt in dit activiteitenplan en in het ecologisch werkprotocol.

- Konijn
 - In deelgebied A komt mogelijk foerageergebied voor konijn voor vanwege het halfopen karakter en het korte gras. De werkzaamheden vinden niet plaats tijdens de actieve periode van het konijn (schemering en nacht). Hoken zijn uitgesloten, omdat konijnen zandige grond prefereren en het projectgebied dit niet bevat. Het projectgebied bevat kleigrond en bevat daardoor te vochtige omstandigheden. Extra mitigerende maatregelen m.b.t. konijn zijn niet benodigd.
- Bruin blauwtje
 - Het projectgebied bevat geen kruidenrijke of schrale graslanden en kalkgraslanden. Het bruin blauwtje kan op basis van habitat uitgesloten worden. Extra mitigerende maatregelen m.b.t. bruin blauwtje zijn niet benodigd.
- Huiskrekel
 - Het leefgebied van de huiskrekel bevindt zich in het stedelijk en agrarisch gebied. Het projectgebied bevat geen gebouwen waardoor leefgebied van de huiskrekel uitgesloten is. Extra mitigerende maatregelen m.b.t. huiskrekel zijn niet benodigd.
- Grote vos
 - Grote vos komt voor in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. De soort heeft als waardplant iep, zoete kers, populier en wilgensoorten. Het projectgebied bevat geen bos en de werkzaamheden hebben ook geen negatieve invloed op het omliggende bos. Extra mitigerende maatregelen m.b.t. grote vos zijn niet benodigd.
- Kalkgreppelmos
 - Kalkgreppelmos komt voor op kale cultuurgrond. Het projectgebied bevat geen kale cultuurgrond. Extra mitigerende maatregelen m.b.t. kalkgreppelmos zijn niet benodigd.
- Bruine waterstippelkorst
 - Bruine waterstippelkorst komt voor op stenen langs de kust. Het projectgebied bevat geen kustgebied waardoor leefgebied van deze soort uitgesloten is. Extra mitigerende maatregelen m.b.t. bruine waterstippelkorst zijn niet benodigd.
- Haagbeukschorszwam
 - Haagbeukschorszwam komt voor op bomen als haagbeuk, hazelaar en es in bossen op vochtige, voedselrijke bodem. Het projectgebied bevat geen bossen en de werkzaamheden hebben geen negatieve invloed op bossen. Extra mitigerende maatregelen m.b.t. haagbeukschorszwam zijn niet benodigd.

5.3.3 Mitigerende maatregelen en compenserende maatregelen

5.3.3.1 Ontmoediging

Om het doden en verwonden van kleine marterachtigen te voorkomen dient voorafgaand aan de werkzaamheden, na het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit, het gebied ontmoedigd te worden. Hierbij dienen de volgende maatregelen genomen te worden:

- Op deelgebied B en C wordt de vegetatie kort gemaaid en begroeiing, blad en wegkruipmogelijkheden worden verwijderd in de maanden september en oktober, in verband met de kwetsbare periode van de kleine marterachtigen, zie Tabel 3.
 - Hierbij dienen de weersomstandigheden gunstig te zijn (niet kouder dan 10 graden), dit is te beoordelen door een deskundig ecooloog.
 - Hierbij wordt in één richting gewerkt, van watergangen af, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten. In deelgebied B dient het maaien richting de bosschages gericht te zijn, dus richting het noorden of het zuiden en niet richting het westen (water) of richting het oosten (fietspad). In deelgebied C dient het maaien richting het noorden (de dijk) uitgevoerd te worden en niet richting het zuiden (fietspad).
 - Op locatie C wordt niet gewerkt buiten het 3,5 meter brede werkterrein en wordt geen struweel weggehaald.
 - Tijdens het maaien is een ecooloog aanwezig.

5.3.3.2 Compensatie

Mitigatie kan op verschillende manieren zoals het aanleggen van houtwallen, planten van mantel/zoomvegetatie, aanplanten heggen, natuurvriendelijke oevers, takkenhopen en rillen, hopen aarde of stenen en het plaatsen van marterkasten. Bij deze benadering wordt ervan uitgegaan dat verblijfplaatsen worden vernietigd en/of verstoord waardoor een vergunning moet worden aangevraagd voordat de ingreep plaatsvindt. Deelgebied B bevat ongeveer 0,8 hectare aan vegetatie wat verloren gaat en deelgebied C 0,03 hectare. Compensatie kan plaatsvinden door vergelijkbare kwaliteit en oppervlakte terug te brengen of een kleiner oppervlak met betere kwaliteit. In het ontwerp zitten maatregelen die gunstig zijn voor kleine marterachtigen, namelijk het inzaaien van een bijenmengsel en het aanbrengen van natuurvriendelijke oevers. Specifieke maatregelen die daarnaast ter compensatie gerealiseerd worden voor het verloren leefgebied voor marters zijn marterhopen en takkenrillen/stobbenwallen. Tabel 2 geeft het aantal hectares weer wat verloren gaat en wat gecompenseerd wordt voor kleine marterachtigen. Figuur 11 geeft de locaties van de maatregelen weer. De maatregelen die in het ontwerp staan (bloemrijkmengsel en natuurvriendelijke oevers) zijn gerealiseerd tijdens of na uitvoering van de werkzaamheden. De marterhopen en takkenrillen zijn aangebracht voordat de werkzaamheden van start gaan.

Figuur 11. Locaties van de compensatiemaatregelen voor kleine marterachtigen.

Bloemenmengsel

Langs het gehele fietspad wordt bloemenmengsel ingezaaid en langs beide oevers van de watergang. Dit betekent dat er in totaal 0,7 hectare bloemenmengsel wordt ingezaaid en als leefgebied kan vormen voor kleine marterachtigen.

Natuurvriendelijke oevers

Aan beide zijdes van de nieuwe watergang worden natuurvriendelijke oevers aangebracht. De oevers zullen begroeid raken met rietvegetatie. Aan één zijde zullen betonblokkenmatten in het water worden aangebracht in verband met bescherming van de oever. Door de matten heen zal wel vegetatie groeien, alleen iets minder uitbundig dan zonder de matten. In totaal wordt er 0,2 hectare aan natuurvriendelijke oevers gerealiseerd.

Marterhopen/takkenhopen

Voor het aanbrengen van takkenhopen gelden de volgende uitgangspunten volgens het Kennisdocument kleine marterachtigen (BIJ12, 2024):

- De takkenhoop minimaal drie meter lang, twee meter breed en één meter hoog zijn.
- Grond voor een takkenhoop moet eerst losgemaakt worden. Hierop volgt een fundering van zand, grind of zeer fijn vertakkingsmateriaal, maar bij voorkeur gebouwd met lokaal materiaal. De fundering moet iets boven het maaiveld liggen (want het moet droog blijven);
- Met minimaal zes boomstammen van één meter lang en een diameter van 15-20cm wordt een nestkamer gebouwd. Dit gebeurt door twee stammen tegenover elkaar op de grond te leggen en daar de andere twee stammen overeen te leggen als een dak. De ruimte die daartussen ontstaat wordt opgevuld met droog hooi of vergelijkbaar materiaal;
- De nestkamer moet minimaal twee ingangen hebben. De nestkamer moet droog blijven en beschermd zijn tegen weersinvloeden. Na het bouwen van deze nestkamer wordt er grof en fijn snoeimateriaal overheen gelegd. Openingen in de takkenhoop mogen maximaal acht cm groot zijn;
- Het wordt aangenomen dat een takkenhoop ongeveer vijf jaar lang functioneel blijft. Daarom moet de takkenhoop elke vijf jaar aangevuld worden met nieuw materiaal;
- Het totaal aantal marterhopen wat gerealiseerd wordt zijn 5 stuks, dat totaal 0,03 hectare oppervlakte zal bedragen.

- Een voorbeeld van een takkenhoop staat weergegeven in Figuur 12.

Figuur 12. Voorbeeld van een takkenhoop (BIJ12, 2024).

Takkenrillen/stobbenwallen

Takkenrillen en boomstronken kunnen de kolonisatie van prooidieren in het projectgebied bevorderen en daarmee de kolonisatie van kleine marterachtigen bespoedigen. Deze maatregelen kunnen daardoor als verblijfplaats dienen voor kleine marterachtigen. Takkenrillen zijn een aaneengesloten slinger aan takkenhopen van dood hout. Hierin kunnen allerlei diersoorten dekking en prooidieren vinden. De takkenril zal op verschillende locaties worden toegepast in de bosdelen waar niet gewerkt wordt. De hoogte van de takkenril zal ongeveer 1 meter bedragen en de breedte zal ongeveer 2 meter zijn, de lengtes zullen variëren, maar het totaal aan te leggen oppervlakte is 0,2 hectare.

Tabel 2. Overzicht van het aantal hectares wat door de werkzaamheden verloren gaat en wat gecompenseerd wordt voor kleine marterachtigen.

Deelgebieden	Verloren leefgebied (hectare)	Compensatiemaatregelen	Nieuw te realiseren leefgebied (hectare)	Verschil hectares
Deelgebied A	N.v.t.	Bloemenmengsel	0,7	
Deelgebied B	0,7	Natuurvriendelijke oevers	0,2	
Deelgebied C	0,03	Marterhopen	0,03	
		Takkenrillen/stobbenwallen	0,2	
Totaal	0,73		1,13	0,4

5.3.4 Overzicht kwetsbare periodes

In onderstaande tabel is een overzicht weergegeven van de kwetsbare periodes van de beschermde soorten waarvoor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit moet worden aangevraagd. Door het nemen van de genoemde mitigerende maatregelen wordt zoveel mogelijk buiten de kwetsbare periodes gewerkt en als gewerkt wordt in de kwetsbare periode (in het najaar) voorkomen de mitigerende maatregelen effecten op de betreffende soorten.

Tabel 3. Overzicht van de kwetsbare periodes van kleine marterachtigen.

Soort	Jan	Feb	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
Wezel												
Hermelijn												
Bunzing												
	Meest kwetsbare periode (voortplanting)											
	Aanvullende meest kwetsbare periode bij een goed muizenjaar (tweede nest wezel)											
	Meest kwetsbare periode (winter)											

6 Vergunning flora- en fauna-activiteit

6.1 Vergunningsaanvraag

Door het nemen van mitigerende maatregelen, die beschreven staan in hoofdstuk 5, wordt voorkomen dat bunzing, hermelijn en wezel opzettelijk gedood en gevangen worden (artikel 11.54 lid 1a). Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden worden deze mitigerende maatregelen uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol, zodat de juiste uitvoering van de maatregelen gegarandeerd is. Het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen kan met mitigerende maatregelen niet voorkomen worden.

De gemeente Almere vraagt een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aan voor:

- Bunzing, artikel 11.54 lid 1b, Besluit activiteiten leefomgeving (het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren)
- Hermelijn, artikel 11.54 lid 1b, Besluit activiteiten leefomgeving (het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren)
- Wezel, artikel 11.54 lid 1b, Besluit activiteiten leefomgeving (het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren)

De omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit wordt aangevraagd voor een periode van 3 jaar van 1 september 2024 tot en met 1 september 2027.

De gemeente Almere vraagt een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit aan onder de volgende belangen:

- Artikel 8.74I lid 1b:
 - 6°. “In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied”;
 - 13°. “In het algemeen belang.”

De onderbouwing van deze belangen is verder uitgewerkt in paragraaf 6.3.

6.2 Garanderen van gunstige staat van instandhouding

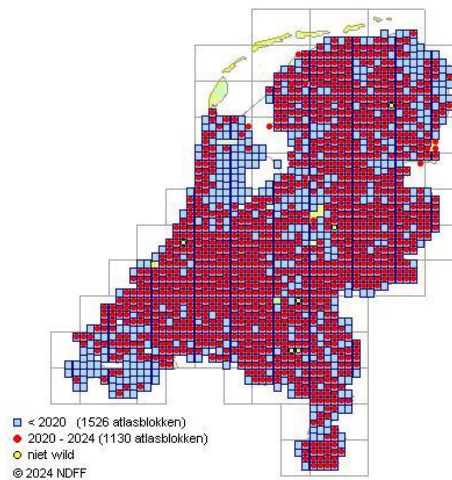
6.2.1 Bunzing

6.2.1.1 Landelijke staat van instandhouding

Er zijn te weinig gegevens beschikbaar voor een actuele schatting van de populatiegroottes van de bunzing (Norren & La Haye, 2021). Bunzing staat op de Rode Lijst als kwetsbaar. De populatietrends voor de bunzing, hermelijn en wezel zijn niet apart bekend, maar voor alle kleine marterachtigen samen is wel een matige afname bekend (Norren & La Haye, 2021).

In Nederland komt bunzing verspreid over heel het land voor, behalve op de Waddeneilanden (Figuur 13). De bunzing heeft een voorkeur voor kleinschalig landschap met houtwallen, greppels en sloten met overhangende vegetatie, ook dorpen en buitenwijken van steden vormen geschikt leefgebied.

Voor de kleine marterachtigen hangt de grootte van het leefgebied samen met het voedselaanbod. De omvang van het leefgebied voor de bunzing varieert van acht tot duizend hectares (Zoogdiervereniging, 2024a). Potentieel geschikt leefgebied van kleine marterachtigen is door heel Nederland aanwezig, waarbij de bunzing een voorkeur heeft voor natte gebieden. Doordat grote delen van Nederland bestaan uit niet of beperkt geschikt leefgebied zoals intensieve landbouwgebieden, stedelijk gebied of uitgestrekte bosgebieden, ligt het leefgebied versnipperd door het land. Over de hoeveelheid daadwerkelijk geschikt leefgebied en de draagkracht hiervan is onvoldoende bekend (Norren & La Haye, 2021). De kwaliteit van het leefgebied van de bunzing in de huidige situatie is hierom beoordeeld als ‘ongunstig – ontoereikend’ (Veldman et al., 2021). Het toekomstperspectief voor de bunzing wordt ook beoordeeld als ‘ongunstig - ontoereikend’, op basis van de verdere verstedelijking en intensivering van het gebruik van landbouwgebieden (Norren & La Haye, 2021; Veldman et al., 2021).

Figuur 13. Verspreidingskaart van bunzing (bron: verspreidingsatlas.nl, geraadpleegd op 6 juni 2024)

6.2.1.2 Lokale staat van instandhouding

Er is geen indicatie dat de staat van instandhouding in Flevoland afwijkt van de landelijke staat van instandhouding van de bunzing. Verwacht wordt dat deze vergelijkbaar is met de landelijke staat van instandhouding. Op de locatie van de werkzaamheden waar vegetatie verwijderd wordt zal in de directe omgeving het bestaande leefgebied verbeterd worden en nieuw leefgebied gecreëerd worden. Hierdoor blijft er voldoende leefgebied aanwezig voor de bunzing op de locaties, aangezien het verminderde leefgebied slechts een tijdelijk gevolg is van de werkzaamheden. Het leefgebied wordt opgewaardeerd met takkenrillen, marterhopen en struweel. Het struweel zal bestaan uit bessen en zaden dragende planten, waardoor er na de werkzaamheden ook meer voedsel beschikbaar komt voor verschillende muizensoorten, wat kleine marterachtigen aantrekt. Afbreuk aan de lokale gunstige staat van instandhouding is niet aan de orde, omdat maatregelen worden genomen om exemplaren van kleine marterachtigen te ontzien en net buiten het projectgebied voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar zijn. De voorgenomen ontwikkeling doet daarmee geen afbreuk aan het streven naar een gunstige staat van instandhouding van de bunzing.

6.2.2 Hermelijn

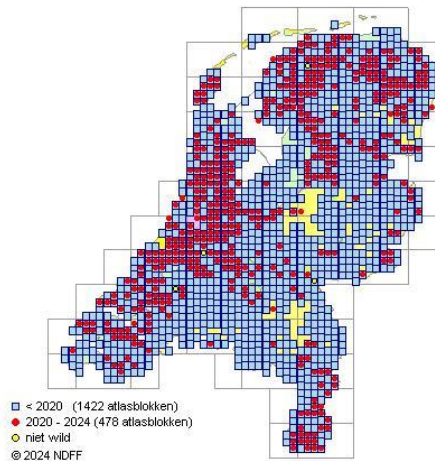
Er zijn te weinig gegevens beschikbaar voor een actuele schatting van de populatiegroottes van de hermelijn (Norren & La Haye, 2021). De hermelijn staat op de Rode Lijst als kwetsbaar. De populatietrends voor de bunzing, hermelijn en wezel zijn niet apart bekend, maar voor alle kleine marterachtigen samen is wel een matige afname bekend (Norren & La Haye, 2021).

De hermelijn komt in heel Nederland voor (Figuur 14). De hermelijn heeft een voorkeur voor een waterrijke omgeving. Ook in agrarische landschappen met voldoende dekking komt de soort voor.

Voor de hermelijn varieert het leefgebied van vier tot 50 hectare groot (Zoogdiervereniging, 2024b). Voor de kleine marterachtigen hangt de grootte van het leefgebied samen met het voedselaanbod. Het leefgebied van de hermelijn is hiernaast afhankelijk van het seizoen, leeftijd, en sekse. Het vrouwtje heeft een leefgebied dat drie tot viermaal zo klein is als die van het mannetje. Een vrouwtjes hermelijn heeft in een goed muizenjaar voldoende aan twee hectare, bij een langer voedselaanbod kan dit oplopen tot enkele tientallen hectares (Veldman et al., 2021).

Potentieel geschikt leefgebied van kleine marterachtigen is door heel Nederland aanwezig, waarbij de hermelijn een voorkeur heeft voor natte gebieden. Doordat grote delen van Nederland bestaan uit niet of beperkt geschikt leefgebied zoals intensieve landbouwgebieden, stedelijk gebied of uitgestrekte bosgebieden, ligt het leefgebied versnipperd door het land. Verstedelijking en compartimentering van leefgebieden door drukke verkeerswegen verslechteren bijvoorbeeld het beschikbare leefgebied van de hermelijn (Norren et al., 2020). Over de hoeveelheid daadwerkelijk geschikt leefgebied en de draagkracht hiervan is onvoldoende bekend (Norren & La Haye, 2021). De kwaliteit van het leefgebied van de hermelijn in de huidige situatie is hierom beoordeeld als 'ongunstig – ontoereikend' (Veldman et al., 2021). Het toekomstperspectief voor de hermelijn wordt ook beoordeeld als 'ongunstig - ontoereikend', op basis van

de verdere verstedelijking en intensivering van het gebruik van landbouwgebieden (Norren & La Haye, 2021; Veldman et al., 2021).

Figuur 14. Verspreidingskaart van hermelijn (bron: verspreidingsatlas.nl, geraadpleegd op 6 juni 2024).

6.2.2.1 Lokale staat van instandhouding

Er is geen indicatie dat de staat van instandhouding in Flevoland afwijkt van de landelijke staat van instandhouding van de hermelijn. Verwacht wordt dat deze vergelijkbaar is met de landelijke staat van instandhouding. Op de locatie van de werkzaamheden waar vegetatie verwijderd wordt zal in de directe omgeving het bestaande leefgebied verbeterd worden en nieuw leefgebied gecreëerd worden. Hierdoor blijft er voldoende leefgebied aanwezig voor de hermelijn op de locaties, aangezien het verminderde leefgebied slechts een tijdelijk gevolg is van de werkzaamheden. Het leefgebied wordt opgewaardeerd met takkenrillen, marterhopen en struweel. Het struweel zal bestaan uit bessen en zaden dragende planten, waardoor er na de werkzaamheden ook meer voedsel beschikbaar komt voor verschillende muizensoorten, wat kleine marterachtigen aantrekt. Afbreuk aan de lokale gunstige staat van instandhouding is niet aan de orde, omdat maatregelen worden genomen om exemplaren van hermelijn te ontzien en net buiten het projectgebied voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar zijn. De voorgenomen ontwikkeling doet daarmee geen afbreuk aan het streven naar een gunstige staat van instandhouding van de hermelijn.

6.2.3 Wezel

6.2.3.1 Landelijke staat van instandhouding

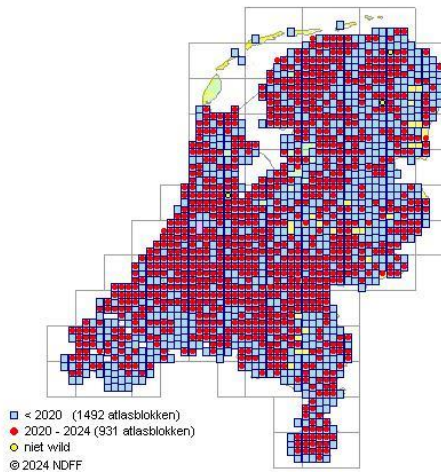
Er zijn te weinig gegevens beschikbaar voor een actuele schatting van de populatiegroottes van de wezel (Norren & La Haye, 2021). De wezel staat op de Rode Lijst als gevoelig. De populatietrends voor de bunzing, hermelijn en wezel zijn niet apart bekend, maar voor alle kleine marterachtigen samen is wel een matige afname bekend (Norren & La Haye, 2021).

In Nederland komt de wezel verspreid over het heel land voor, behalve op de Waddeneilanden (Figuur 15). De wezel leeft in verschillende biotopen, vaak in droger habitat dan de hermelijn. De wezel ontbreekt in gebieden waar woelmuizen ontbreken (Zoogdiervereniging, 2024c).

Voor de kleine marterachtigen hangt de grootte van het leefgebied samen met het voedselaanbod. Voor de wezel varieert het territorium voor het mannetje van 1 tot 25 hectare, en van het vrouwtje van 1 tot 7 hectare (Zoogdiervereniging, 2024c).

Potentieel geschikt leefgebied van kleine marterachtigen is door heel Nederland aanwezig. Doordat grote delen van Nederland bestaan uit niet of beperkt geschikt leefgebied zoals intensieve landbouwgebieden, stedelijk gebied of uitgestrekte bosgebieden, ligt het leefgebied versnipperd door het land. Over de hoeveelheid daadwerkelijk geschikt leefgebied en de draagkracht hiervan is onvoldoende bekend (Norren & La Haye, 2021). De kwaliteit van het leefgebied van de wezel in de huidige situatie is hierom beoordeeld als 'ongunstig – ontoereikend' (Veldman et al.,

2021). Het toekomstperspectief voor de wezel wordt ook beoordeeld als 'ongunstig - ontoereikend', op basis van de verdere verstedelijking en intensivering van het gebruik van landbouwgebieden (Norren & La Haye, 2021; Veldman et al., 2021).

Figuur 15. Verspreidingskaart van wezel (bron: verspreidingsatlas.nl, geraadpleegd op 6 juni 2024).

6.2.3.2 Lokale staat van instandhouding

Er is geen indicatie dat de staat van instandhouding in Flevoland afwijkt van de landelijke staat van instandhouding van de wezel. Verwacht wordt dat deze vergelijkbaar is met de landelijke staat van instandhouding. Op de locatie van de werkzaamheden waar vegetatie verwijderd wordt zal in de directe omgeving het bestaande leefgebied verbeterd worden en nieuw leefgebied gecreëerd worden. Hierdoor blijft er voldoende leefgebied aanwezig voor de wezel op de locaties, aangezien het verminderde leefgebied slechts een tijdelijk gevolg is van de werkzaamheden. Het leefgebied wordt opgewaardeerd met takkenrillen, marterhopen en struweel. Het struweel zal bestaan uit bessen en zaden dragende planten, waardoor er na de werkzaamheden ook meer voedsel beschikbaar komt voor verschillende muizensoorten, wat kleine marterachtigen aantrekt. Afbreuk aan de lokale gunstige staat van instandhouding is niet aan de orde, omdat maatregelen worden genomen om exemplaren van wezel te ontzien en net buiten het projectgebied voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar zijn. De voorgenomen ontwikkeling doet daarmee geen afbreuk aan het streven naar een gunstige staat van instandhouding van de wezel.

6.3 Onderbouwing wettelijke belangen

De omgevingsvergunning wordt voor de kleine marterachtigen aangevraagd in het kader "van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten" en in "het algemeen belang". De onderstaande tekst geeft een toelichting op de belangen.

Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten

De ontwikkeling draagt bij aan de herinrichting van de woonwijk Noorderplassen West en omgeving. Het doortrekken van de watergang heeft de functie om regenwater af te kunnen voeren van het stadsdeel Almere Poort en de wijk Duin doordat de huidige Galjoottocht een te geringe afvoercapaciteit heeft en in de toekomst voor de afwatering van Almere Pampus. De werkzaamheden betreffen hierdoor een ruimtelijke ontwikkeling.

Algemeen belang

De werkzaamheden omtrent het fietspad zijn opgenomen in de mobiliteitsvisie van de gemeente Almere. Hierin staat dat vergroten de leefbaarheid en veiligheid van Almere, verbetert de verbinding met andere gemeenten en faciliteren het gebruik van de fiets door de wijkbewoners, stadsbewoners en toeristen. De stad Almere ambieert een zoveel mogelijk gescheiden verkeerssysteem waarbij fiets, bus en auto aparte netwerken hebben. De kern van het basisontwerp is dat fietsverbindingen zo rechtstreeks mogelijk en vrijliggend zijn. Dit verbetert de veiligheid in de stad aanzienlijk. Vanwege de groei van de stad en voertuigtypes (speedpedelec, elektrische fiets etc.) is het van belang dat

wegen en paden niet te druk gebruikt worden en het verkeer elkaar zo min mogelijk kruist. Indien geen gescheiden wegen en paden worden gebruikt zal het aantal verkeersongelukken toenemen. Om de veiligheid te waarborgen en de groei in autoverkeer in te perken en de daarbij komende knelpunten (files, ongelukken) zijn nieuwe fietspaden benodigd.

Het doortrekken van de watergang heeft de functie om regenwater af te kunnen voeren. Uit een modelstudie, die uitgevoerd is in 2018 door het waterschap Zuiderzeeland en de gemeente Almere, zijn maatregelen genoemd die van belang zijn om het watersysteem van de wijk Almere Poort en Duin en de Galjoottocht als gevolg van (toekomstige) ruimtelijke ontwikkelingen in deze wijken op orde te houden en verslechtering tegen te gaan (Waterschap Zuiderzeeland, 2021). Eén van deze maatregelen is het doortrekken van de watergang langs Bezaan zoals in dit plan beschreven is en in de toekomst dient de watergang nog verder doorgetrokken te worden. Door de verbetering van de leefbaarheid en veiligheid van de bewoners van Almere draagt de ontwikkeling bij aan een algemeen belang.

6.4 Gebrek aan alternatieven

6.4.1 Alternatieve locatie

Het doortrekken van het fietspad op deelgebied C is een logische keuze, aangezien in de huidige situatie al een onverhard pad aanwezig is en deze gebruikt wordt. De locatie is daarnaast eigendom van de gemeente en het plan van het fietspad maakt onderdeel uit van het basisfietsnetwerk in Almere dat de wijk Noorderplassen ontsluit en verbindt met de dijk. Het fietspad is opgenomen in de mobiliteitsvisie van Almere 2020-2030 (Gemeente Almere, 2020). De fietsroute richting de dijk zorgt ervoor dat Noorderplassen West goed ontsloten wordt. Alternatieven sluiten minder logisch aan op het fietsnetwerk van Almere. Doordat hier al op de locatie van het onverhard pad gewerkt wordt, hoeft minder groen te wijken dan een alternatieve route. Deze moet dan door NNN-gebied waar nog geen pad ligt en hiervoor dient dan meer groen te verdwijnen om dit fietspad te realiseren. Bovendien loopt een verbinding richting de dijk altijd door NNN-gebied heen.

De waterafvoer van de wijk Almere Poort en Duin loopt via de Galjoottocht naar Noorderplassen. De Noorderplassen zijn omgeven door bebouwing en het natuurgebied Lepelaarplassen. De huidige afvoercapaciteit wordt bepaald door een zogenoemde flessenhals ter plaatse waar de viaducten Grootzeil en Boelijn het water kruisen. Deze flessenhals kan niet opgewaardeerd worden vanwege de bebouwing. Ook kan rond het Noorderplassen de afvoercapaciteit niet verhoogd worden vanwege omliggende bebouwing en de waardevolle natuur van de Lepelaarplassen. Indien een doorgang ten noorden of ten zuiden van de wijk Noorderplassen West gemaakt wordt die aangesloten moet worden op de Galjoottocht gaat er veel meer natuur verloren (ten noorden het moerasgebied en ten zuiden het Pampushout bos). De enige optie waar uitbreiding kan plaatsvinden waarbij de minste natuur verloren gaat is het doortrekken van de watergang zoals in dit plan beschreven is. Tevens blijkt uit de NNN-toetsing dat er geen negatieve effecten op het NNN zullen volgen als gevolg van de werkzaamheden van zowel het fietspad als de watergang (Arcadis, 2024).

6.4.2 Alternatieve planning

De huidige planning is zo ingestoken dat de werkzaamheden plaatsvinden van september t/m maart. Dit is buiten de voortplantingsperiode van kleine marterachtigen en tevens ringslang en broedvogels. Daarnaast zal op locatie C de werkzaamheden in september en oktober plaatsvinden buiten het stormseizoen, vanwege de werkzaamheden nabij de dijk. Het werken in andere periodes, namelijk zomerperiode, zou leiden tot overtreding ten aanzien van kleine marterachtigen, algemene broedvogels en ringslang. Individuen kunnen in die periode mogelijk verwond of gedood worden. Daarnaast vindt de ontmoediging plaats in september. Dit is voor de winterperiode, die voor diersoorten zwaarder is doordat er minder voedsel is. Indien de ontmoediging in de winterperiode plaatsvindt, heeft ontmoediging mogelijk grotere impact op de mindere reserves waardoor mogelijk meer dieren komen te overlijden. Door rekening te houden met zowel voortplantingsperiode als winterperiode is deze planning de meest optimale planning.

6.4.3 Alternatieve werkwijze

Met de gekozen werkwijze wordt zo optimaal mogelijk rekening gehouden met de (beschermde) soorten kleine marterachtigen, ringslang en algemene broedvogels die in de omgeving van het projectgebied voorkomen. Zo wordt ontmoedigd buiten de kwetsbare periode, worden werkzaamheden onder ecologische begeleiding uitgevoerd en worden maatregelen genomen in het kader van de zorgplicht. Op deze wijze wordt het doden en verwonden van de soorten zoveel mogelijk voorkomen en wordt tevens voldaan aan de zorgplicht. Een andere werkwijze zou mogelijk

leiden tot het onnodig doden en verwonden van aanwezige dieren. Indien de werkzaamheden niet uitgevoerd worden komt de veiligheid van de bewoners van de stad Almere in het geding doordat de afvoercapaciteit van het water momenteel onvoldoende is in de wijk Almere Poort en Duin en alleen maar verslechtert met toekomstige ontwikkelingen. Daarnaast is het benodigd om meer fietspaden aan te leggen in de stad Almere omwille van de veiligheid en leefbaarheid, deze locatie al gebruikt wordt als looppad en deze locatie de minste knelpunten oplevert met natuur.

Bijlage A Literatuurlijst

- Arcadis (2023). Quickscan natuurwetgeving Eco zone Noorderplassen. Referentie: D10060670:57.
- Arcadis (2024). NNN-toetsing ECOzone Noorderplassen in Almere. Referentie: 7VKM4VPNM45A-315622893-1428:1.
- BIJ12 (2024). Kennisdocument Kleine marterachtigen. Bunzing – Hermelijn – Wezel. Versie 1.0.
- Gemeente Almere (2020). Mobiliteitsvisie Almere 2020-2030: Verder bouwen op de sterke basis die Almere heeft. Geraadpleegd op 28-6-2024. Verkrijgbaar via:
https://www.almere.nl/fileadmin/files/almere/bestuur/beleidsstukken/201027_Almere_Mobiliteitsvisie_2030_vastgesteld-170920.pdf
- Norren, E. van, J. Dekker en H. Limpens (2020). Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. Rapport 2019.026. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Norren, E. & La Haye, M. (2021) Staat van instandhouding Fryslân bunzing, hermelijn, wezel. Zoogdierverseniging, Nijmegen
- Veldman, J., Troost, C., & Klink, A. (2021). Brochure Soortenbescherming in Overijssel. Bunzing, egel, hermelijn en wezel. Zwolle: Provincie Overijssel.
- Waterschap Zuiderzeeland (2021). Bevestiging afspraken Galjoottocht en bypass. Referentie: GO/2021/14119837svdz.
- Zoogdierverseniging (2024a). Bunzing. Geraadpleegd op 10 juli 2024. Verkrijgbaar via <https://www.zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten/bunzing>
- Zoogdierverseniging (2024b). Hermelijn. Geraadpleegd op 10 juli 2024. Verkrijgbaar via <https://zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten/hermelijn>
- Zoogdierverseniging (2024c). Wezel. Geraadpleegd op 10 juli 2024. Verkrijgbaar via: <https://zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten/wezel>

Bijlage B Ontwerptekeningen werkzaamheden

De ontwerptekeningen van de ruimtelijke ontwikkeling worden apart meegestuurd.

Colofon

ACTIVITEITENPLAN KLEINE MARTERS
ALMERE ECOZONE NOORDERPLASSEN

KLANT

Gemeente Almere

AUTEUR

[REDACTED]

PROJECTNUMMER

30156280

ONZE REFERENTIE

7VKM4VPNM45A-315622893-1427:1

DATUM

12 juli 2024

STATUS

Definitief

GECONTROLEERD DOOR

[REDACTED]

[REDACTED]

Over Arcadis

Arcadis is de leidende wereldwijd opererende datagedreven duurzame ontwerp-, advies- en consultancyorganisatie op het gebied van de natuurlijke en gebouwde omgeving. Wij zijn met 36.000 architecten, data-analisten, ingenieurs, projectplanners, water- en duurzaamheidexperts. Onze gedeelde passie is: Improving quality of life. Toewijding aan de strategie 'accelerating a planet positive future' onderschrijft onze wereldwijde samenwerking met klanten en hoe we hen helpen met duurzame projectkeuzes. We combineren digitale met mensgerichte innovaties en omarmen toekomstgerichte vaardigheden op het gebied van milieu, energie, water, gebouwen, transport en infrastructuur. We werken vanuit meer dan dertig landen en rapporteerden in 2023 een bruto omzet van 5 miljard euro. www.arcadis.com

www.arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 63
9400 AB Assen
Nederland

T +31 (0)88 4261 261

Arcadis. Improving quality of life

Volg ons op

